

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Igora Burgera na neverejnom zasadnutí v Bratislave 25. januára 2012 v trestnej veci obvineného **V. L. pre zločin vydierania** podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. a/ Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 3T 50/2008, o dovolaní, ktoré podal obvinený V. L., zastúpený obhajkyňou Mgr. C. T. S., advokátkou v K., proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 22. júla 2008, sp. zn. 7To 37/2008, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného V. L. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu v Komárne zo dňa 29. mája 2008, sp. zn. 3T 50/2008, bol obvinený V. L. uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 19. januára 2008 v čase okolo 23.00 hod. v obci I. v kuchyni rodinného domu číslo X. patriaceho K. H. v stave pod vplyvom alkoholu vytiahol zo zásuvky kuchynskej linky nôž, ktorého ostrie priložil na krk tam sa nachádzajúceho P. D., nar. X., druhou rukou mu pridržal za krk zozadu a povedal mu, že ak neodíde z domu, podreže mu hrdlo, v dôsledku čoho poškodený v obave o svoj život dom opustil.

Okresný súd obvinenému za to podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 4, § 37 písm. m/ Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ a § 74 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu súd uložil ochranné ústavné psychiatrické a protialkoholické liečenie.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol obvinený zaviazaný nahradiť spoločnosti U., IČO: X. škodu vo výške 100 Sk.

Na základe odvolania, ktoré podal obvinený V. L. proti tomuto rozsudku, Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 22. júla 2008 sp. zn. 7To 37/2008, rozhodol tak, že odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Obvinený V. L. podal proti rozsudku Okresného súdu v Komárne zo dňa 29. mája 2008, sp. zn. 3T 50/2008, dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, pretože rozhodnutie súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Namietal v ňom, že okresný súd nesprávne určil výšku dolnej hranice trestnej sadzby v postupe podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. pri zločine vydierania podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., keď správne ju mal zvýšiť namiesto dvoch rokov len o 16 mesiacov, teda na päť rokov a štyri mesiace.

Ďalej namietal, že súd nesprávne prihliadal na jeho predchádzajúce odsúdenie ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., nakoľko bolo jeho predchádzajúce odsúdenie zahladené. Odsúdenie z roku 1997 považoval za irelevantné, keďže odvtedy uplynulo už 10 rokov a súd mal na túto skutočnosť prihliadať. Poukázal aj na § 373 ods. 1 Tr. por. a na skutočnosť, že už je tri roky vo výkone trestu odňatia slobody a nemá žiadne finančné prostriedky ani možnosť, aby si obhajcu zvolil sám, požiadal, aby mu bol obhajca ustanovený.

Navrhol, aby bol odsudzujúci rozsudok zrušený a aby mu bol uložený trest z trestnej sadzby nezvýšenej, teda 4 až 10 rokov, a to na spodnej hranici tejto sadzby (4 roky).

Súdom ustanovená obhajkyňa v mene obvineného podala dovolanie proti rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 7To 37/2008, zo dňa 22. júla 2008. Okrem dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., rozšírila dôvody dovolania aj o § 371 ods. 1

písm. h/ Tr. por., teda, že bol obvinenému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Pre bližšie vymedzenie dôvodov dovolania odkázala na dovolanie podané obvineným.

Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky

- podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom (zrejme mala na mysli uznesenie) Krajského súdu v Nitre zo dňa 22. júla 2008, sp. zn. 7To 37/2008, bol vo výroku o treste porušený zákon v ustanoveniach § 37 písm. m/, § 38 ods. 2 a § 38 ods. 4 Tr. zák. v neprospech obvineného V. L.,
- podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok (správne uznesenie) Krajského súdu v Nitre vo výroku o treste zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad,
- podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Nitre prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Okresná prokurátorka Okresnej prokuratúry v Komárne vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného V. L. uviedla, že po oboznámení sa s obsahom dovolania obhajkyne a zabezpečení fotokópie dovolania obvineného doručeného súdu 30. mája 2011, na obsah ktorého odkazuje jeho obhajkyňa čo do dôvodov, dospela k záveru, že dovolanie vypracované obvineným nebolo podané proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená a obvinený ho nepodal prostredníctvom obhajcu, zachovanie lehoty na podanie dovolania prostredníctvom obhajkyne obvineného z predložených písomností nebolo možné posúdiť a nakoniec, že dovolanie podané prostredníctvom obhajkyne obvineného nemá zákonom predpísané náležitosti, najmä nie je riadne odôvodnené a uplatnenie postupu v zmysle § 379 ods. 1 Tr. por. z predložených písomností nie je zistiteľné.

K podstate dovolania uviedla, že v predmetnej veci nie sú dané obvineným tvrdené dôvody dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. h/ a písm. i/ Tr. por., pretože trest mu bol uložený v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby a zistený skutok vykazuje zákonné znaky zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/ v spojení s § 138 písm. a/

Tr. zák. Navrhla preto, aby dovolací súd uznesením vec odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), na základe podaného dovolania najskôr zisťoval, či boli splnené procesné podmienky stanovené zákonom. V zmysle § 370 ods. 1 druhej vety Tr. por. ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr. Ako poslednému bolo rozhodnutie krajského súdu doručené obvinenému, a to 26. augusta 2008 (č.l. 137). Zo spisu vyplýva, že dovolanie obvineného bolo doručené Okresnému súdu v Komárne, ako súdu príslušnému na podanie dovolania (§ 370 ods. 3 Tr. por.) dňa 30. mája 2011 (č.l. 141), teda v rámci zákonnej trojročnej lehoty. Nie vinou obvineného mu bol ustanovený obhajca Okresným súdom v Komárne 20. októbra 2011 (č.l. 148), teda po uplynutí zákonnej trojročnej lehoty. Ustanovená obhajkyňa podala dovolanie v mene obvineného dňa 11. novembra 2011 (č.l. 153).

Vychádzajúc z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky treba otázku zachovania lehoty posudzovať aj so zreteľom na čl. 6 ods. 1 dohovoru a rešpektovať jeho podstatu a zmysel tak, aby jeho prostredníctvom bola zabezpečená ochrana práv a oprávnených záujmov obvineného. Nebolo by spravodlivé prikloniť sa k neprimerane formalistickému a neopodstatnene reštriktívnemu výkladu ustanovenia § 370 Tr. por. Nakoľko obvinený ešte v zákonom stanovenej lehote prejavil vôľu podať dovolanie a zároveň vedomý si skutočnosti, že musí byť zastúpený v dovolacom konaní obhajcom a na skutočnosť, že nemal dostatočné finančné prostriedky, požiadal o jeho ustanovenie a bez jeho zavinenia mu bol obhajca ustanovený po uplynutí zákonnej lehoty, Najvyšší súd dospel k záveru, že lehota na podanie dovolania bola zachovaná a aj s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 305/09, posudzoval podania obvineného a jeho obhajkyne ako jedno podanie.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd ďalej zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), za splnenia ustanovenia § 373 Tr. por., ale súčasne zistil aj to, že podané dovolanie

je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Ďalej Najvyšší súd konštatoval, že nebolo potrebné postupovať podľa § 379 ods. 1 Tr. por. a vyzvať obhajkyňu obvineného na doplnenie zdôvodnenia dovolania v zmysle § 374 Tr. por., ako to navrhovala prokurátorka vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného. Obhajkyňi bolo umožnené oboznámiť sa s podaním obvineného a bola jej stanovená lehota na zosúladenie podania obvineného (č.l. 149). Najvyšší súd ďalej zistil, že sa so spisom oboznámila (č.l. 150) a vo svojom podaní uviedla, že pre bližšie vymedzenie dôvodov dovolania odkazuje na dovolanie podané obvineným, čo možno považovať za skutočnosť, že sa s týmito dôvodmi stotožňuje. Ako už aj Ústavný súd Slovenskej republiky judikoval (IV. ÚS 305/09), takúto možnosť nemožno vylúčiť a treba túto skutočnosť akceptovať a týmito dôvodmi sa zaoberať.

Po vysporiadaní sa s týmito otázkami sa Najvyšší súd ďalej zaoberal dôvodmi dovolania obvineného, s ktorými sa stotožnila aj jeho obhajkyňa.

Dovolanie umožňuje oprávneným osobám namietať zásadné porušenie procesnoprávných a hmotnoprávných ustanovení v rozhodnutiach súdov, a to z dôvodov, ktoré sú taxatívne upravené v ustanovení § 371 ods.1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por.

Vo vzťahu k obvineným namietanému dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., že mu bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, Najvyšší súd konštatoval, že nezistil porušenie zákona pri ukladaní trestu obvinenému, správne postupoval Okresný súd v Komárne pri aplikácii § 38 ods. 4 Tr. zák. a taktiež správne určil dolnú hranicu trestnej sadzby na 6 rokov. Na druhej strane však treba uviesť, že Okresný súd v Komárne pochybil, keď neuviedol, že tak postupoval v zmysle § 38 ods. 8 Tr. zák. Aj túto skutočnosť bolo potrebné v rozhodnutí uviesť.

Najvyšší súd nezistil ani naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Tento dôvod dovolania je daný iba v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Nie je možné s poukazom na dovolací dôvod uvedený

v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené.

Zahľadenie odsúdenia obvineného, na ktoré tento poukazuje, nastalo zákonnou fikciou až v roku 2009 rozhodnutím Krajského súdu v Nitre. V čase rozhodovania okresného a krajského súdu nebolo rozhodnuté o tom, že by sa na obvineného hľadelo, akoby nebol trestaný. Teda správne postupoval Okresný súd v Komárne, keď túto skutočnosť považoval za priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m/ Tr. zák. Navyše ani predchádzajúce odsúdenie obvineného za násilnú trestnú činnosť nebolo zahladené.

Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 25. januára 2012

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová